OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

VASTINEEN
TÄYDENNYS

Yksityisoikeus- ja oikeudenhoito-osasto
Yksityisoikeus ja maksukyvyttömyys-yksikkö
Lsn Jari Salila

6.6.2025

Maa- ja metsätalousvaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 218/2024 vp)

Oikeusministeriö esittää 5.6.2025 maa- ja metsätalousvaliokunnalle toimitetun vastineen täydennyksenä kunnioittavasti seuraavan.

Oikeusministeriö on tarkistanut liitteeseen 1 sisältyvää ehdotustaan lunastuslain 30 §:n muuttamisesta sääntelyn selventämiseksi. Lisäksi oikeusministeriö täydentää vastinettaan Maa- ja metsätaloustuottajien Keskusliitto MTK ry:n lausunnon osalta.

Maa- ja metsätaloustuottajien Keskusliitto MTK ry on esittänyt maa- ja metsätalousvaliokunnalle lausunnossaan täsmennettäväksi, että yhteismetsät kuuluvat asunto- ja ammatinharjoittamista koskevan lunastuslain 32 §:n soveltamisalaan. Oikeusministeriö toteaa, että hallituksen esityksen säännöskohtaisissa perusteluissa (s. 60) on lausuttu seuraavaa:

”Säännöksen soveltamisalan kannalta ei olisi merkitystä sillä, omistaako kohteen muodollisesti luonnollinen henkilö vai oikeushenkilö, jos omaisuuden käyttötarkoitus on säännöksessä tarkoitettu. Ammattitoimintaa harjoitetaan lisääntyvässä määrin yhtiömuodossa rahoitus- ja verotussyistä. Esimerkiksi yhtiömuotoisesti hallinnoitu maa- ja metsätalousomaisuus sekä siihen liittyvä sivuelinkeino-omaisuus kuuluisivat säännöksen piiriin, jos toiminnassa olisi kyse osakkaiden ammatin harjoittamisesta.

Postiosoite
Postadress
Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Meritullinkatu 10
00170 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi
Fax
09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet
E-post, internet
kirjaamo.om@gov.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

Koska säännöksen soveltamisala laajenisi koskemaan kaikkia lunastustilanteita, säännöksessä tällä hetkellä oleva elinkeino-omaisuus esitetään korvattavaksi ammatin harjoittamiseen käytettävällä omaisuudella. Sijoitustyyppinen omaisuus ei kuuluisi erityissäännöksen piiriin. Jos lunastus kohdistuisi esimerkiksi sellaisen sijoitustoimintaa harjoittavan yhtiön, jolla on suuri määrä osakkaita, omistamaan metsäomaisuuteen, ei kyse olisi ammatinharjoittamisesta lainkohdassa tarkoitetussa merkityksessä.”

Yhteismetsällä tarkoitetaan yhteismetsälain (109/2003) 1 §:n mukaan kiinteistöille yhteisesti kuuluvaa aluetta, joka on tarkoitettu käytettäväksi kestävän metsätalouden harjoittamiseen sen osakkaiden hyväksi. Yhteismetsät voivat olla hyvin erisuuruisia. Vuoden 2025 alussa pienimmän yhteismetsän pinta-ala oli hieman yli 20 hehtaaria ja suurimman yli 90.000 hehtaaria. Vastaavasti yhteismetsien osakaskunnat ovat hyvin erisuuruisia. Oikeusministeriö toteaa, että yhteismetsän muodossa hallinnoidun omaisuuden on sinänsä katsottava kuuluvan lunastuslain 32 §:n soveltamisalan piiriin. Tapauskohtaisesti on arvioitava, täyttyvätkö säännöksen soveltamisen muut edellytykset.

LIITTEET

Liite 1. Ehdotukset lakiehdotuksiin tehtäviksi tarkistuksiksi